

Plenum

Torsdag 28.4.2022 kl. 16.00—18.13

2.4. Muntlig fråga om att avstå från ryska fossila energikällor (Tiina Elo gröna)

Muntligt spörsmål MFT 83/2022 rd

Muntlig frågestund

Förste vice talman Antti Rinne: Och ytterligare en tredje egentlig fråga. — Ledamot Elo, varsågod.

Debatt

16.34 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Sen jälkeen kun Venäjä aloitti tuhoisan hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan, Suomeen on tuotu 370 miljoonan euron arvosta venäläistä fossiilienergiaa. Näin arvioi riippumaton tutkimusorganisaatio CREA. Ostamalla venäläistä fossiilienergiaa me todellakin paitsi rahoitamme Putinin sotakoneistoa myös kuumennamme ilmastoa, ja tämä tilanne on sietämätön.

EU-komissio on kertonut tekevänsä toukokuun puoliväliin mennessä esityksen Venäjän fossiilienergiasta irtautumiseksi vuoteen 27 mennessä ja sen korvaamiseksi eurooppalaisella energiantuotannolla. Tämä on oikea suunta, mutta Suomen on todellakin toimittava paljon nopeammin. Kysynkin nyt energiaministeri Lintilältä: kun nyt on todellakin aika vauhdittaa vihreää siirtymää, niin mitkä ovat nyt ne keskeiset keinot, joihin hallitus viipymättä ryhtyy?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Lintilä, olkaa hyvä.

16.35 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllä Suomen vauhti on ollut tässä energiamurroksessa verrattain hyvä, ja nyt pitää pikaisen vetää sitten tätä aikataulutusta myös. Eivät nämä murrokset ja muutokset tapahdu kuu-kausittain. Me ollaan Suomessa täysin edelläkävijä tämän energiamuutoksen tekemisessä, ja tämä tulee antamaan meille vauhtia entisestään.

Meillä on tällä hetkellä erittäin hyvä linjaus, joka on olemassa: uusiutuva energia, meillä on bioenergiaa, meillä on uusiutuvaa kaikinensa. Meillä jo viime vuonna yli 54 prosenttia meidän energiastamme tuli uusiutuvasta energiasta. Ei meillä tule alta vuoden jotta, että nousee uuteen sfääriin.

Minun huoleni on tällä hetkellä tuotantovarmuus seuraavina vuosina, ja siinä tullaan näkemään tilanne, jossa me tullaan käyttämään turvetta, me tullaan käyttämään haketta — haluttiin tai ei. Mutta meidän tehtävämme on taata se, [Puhemies koputtaa] että ihmisillä on tuvat lämpiminä ja lämmin vesikin tulee vielä.

Punkt i protokollet PR 46/2022 rd

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Palataan lisäkysymyksiin. Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

16.36 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Suomen täytyy tosiaan irtaantua venäläisestä energiantuonnista niin pian kuin se on käytännössä katsoen mahdollista. Tässä täytyy toki pitää myös huolta yritysten kilpailukyvystä ja katsoa, että se onnistuu mahdollisimman sujuvasti. Perussuomalaiset haluavat Suomen olevan huoltovarma energian suhteen, ja siksi me ollaan esitetty jatkuvasti tämän turvetuotannon lisäämistä ja sen alasajon keskeyttämistä.

Kuitenkin on myös tämä toinen puoli, eli miten kansalaisten ostovoima tässä kaikessa kärsii, kun polttoainehinnatkin ovat päässeet karkaamaan. Siksi kysynkin valtiovarainministeriltä: Oletteko te lainkaan valmiita karsimaan vihreästä ilmastobyrokratiasta ja tämän vihreän ilmastomuutoksen torjunnan erittäin kalliista kustannuksista tavallisille kansalaisille? Oletteko te ajatelleet esimerkiksi perussuomalaisten ehdottamaa polttoaineveron laskua? [Mika Niikko: Hyvä ehdotus!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.37 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sanon tämän niin kauniisti kuin osaan: Teillä ei ole minkäänlaista energiapoliittista linjaa, hyvät perussuomalaiset. [Naurua — Perussuomalaisten ryhmästä: Ei kysytty!] Te samanaikaisesti vaaditte fossiilisten polttoaineiden veronalennusta, huoltovarmuutta ja omavaraisuutta, energiariippumattomuutta muun muassa Venäjästä, josta öljyä muun muassa tulee, ja sitten te olette se puolue, joka on täällä viikosta ja kuukaudesta toiseen säätinyt hallitusta siitä, että miksi me tuhlaamme rahaa johonkin vihreään uusiutuvaan teknologiaan ja kestäviin energiaratkaisuihin. Koettakaa nyt hyvänen aika päättää, mikä teidän energiapoliittinen linjanne on!

Hallitukselle se on täysin selvä: irtikytöntä Venäjästä, mahdollisimman paljon kotimaista, [Jani Mäkelä: Meni tunteisiin!] kohti uusiutuvaa energiaa, jota kohti on matkattu Suomessa parikymmentä vuotta, ja nyt korjaamme siitä hyvää satoa, kun elämme keskellä poikkeuksellista tilannetta. Tämän haluan todeta teille hyvin selkeästi, koska viikosta toiseen teidän linjanne näyttää vaihtuvan. [Jani Mäkelä: Menikö tunteisiin?]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.38 Sanni Grahn-Laasonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jos näin on, niin missä ne toimet ovat? Puheet siitä, että Ukrainan asia on meidän, kaikuvat onttoina niin kauan kuin rahoitamme Venäjän ja Putinin sotatoimia Ukrainassa ja niitä hirveyksiä, joita näemme joka päivä. Jokaisena päivänä, kun energiaa virtaa Venäjältä Eurooppaan, me olemme rahoittamassa Putinin sotakassaa, jokaisena päivänä. Suomella on, niin kuin ministeri totesi, kyvykkyys irtautua venäläisestä fossiilisesta tuontienergiasta vaikka tänään. Se ei ole helppoa, mutta se on mahdollista, ja se olisi ennen kaikkea moraalisesti oikein. Mikä tässä kestää, mikä on aikataulu? Ja eikö Suomen päätös voisi toimia myöskin esimerkkinä muulle Euroopalle?

Punkt i protokollet PR 46/2022 rd

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.39 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen (vastauspuheen-vuoro): Arvoisa puhemies ja hyvät edustajat! Kyllä se on täysin selvää, että me emme halua olla rahoittamassa tätä Putinin sotaa, [Timo Heinonen: Lopettakaa se sitten!] tätä Venäjän kansainvälistä lakia törkeästi rikkovaa hyökkäyssotaa. Ei euron euroa, heti poikki — se on hallituksen linja. Me haluamme tämän keskeyttää niin pian kuin mahdollista.

Sitten on otettava realiteetit huomioon. Vaikka sota riehuu, niin me emme elä viidakon laissa, tarkoitus ei pyhitä keinoja. [Mauri Peltokankaan välihuuto] Meidän täytyy huolehtia siitä, että olemme omien periaatteidemme mukaisia. Esimerkiksi kaasusopimuksessa on kysymys yhtiöiden välisestä sopimuksesta, kysymys on sopimusoikeudesta ja yhtiöoikeudesta. Me emme voi viedä tilannetta siihen, että me ajamme tämän ojasta allikkoon, niin että vuosien oikeussalitaisteluiden seurauksena maksamme sopimusrikkomuksista venäläisille, jolloin tässä täytyy toimia hyvin taiten, jotta sopimuksesta päästään irtautumaan tavalla, jolla kuva Suomesta säilyy sen kaltaisena kuin me olemme. Me pidämme sopimuksista kiinni, tämä on oikeusvaltio, yritykset voivat luottaa [Puhemies koputtaa] investointisuojaan ja siihen, että täällä kaikki noudattavat lakia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

16.40 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi omistaa Fortumista yli puolet, ja Fortum omistaa Uniperista lähes 80 prosenttia. [Jussi Saramon välihuuto] Omistajaketju on selvä. Te voitte, arvoisa ministeri Tuppurainen, käyttää valtaa Fortumissa omistajaohjausministerinä, ja teidän kauttanne Fortum voi käyttää valtaa Uniperissa. Näin se menee. Rupla-kauppaa ei tule hyväksyä.

Sanna Marinin hallitus on linjannut, että Venäjän sanelemiin ehtoihin ei pidä suostua, ja nyt on kysymys siitä, pidätkö te tämän oman lupauksenne. Kyllä se on, ministeri Tuppurainen, niin, että teidän ja omistajan vastuu on tässä päällimmäinen, ei Saksan. Nyt kysymys kuuluu: tuletteko te käyttämään omistajaohjausvaltaa Fortumiin ja ohjaamaan heitä toimimaan [Puhemies koputtaa] Uniperin puoleen niin, että tämä Venäjän verisen sodan rahoittaminen loppuu? [Puhemies: Kiitoksia!] Tässä ovat suomalaistenkin kädet veressä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kalmari, olkaa hyvä. — Anteeksi, ministeri Tuppurainen.

16.41 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen (vastauspuheen-vuoro): Arvoisa puhemies! Koetetaan vastata tähänkin kinkkiseen kysymykseen.

Ihan haluan sen vielä tässä selvittää, että me noudatamme Suomessa osakeyhtiölakia. [Timo Heinonen: Kyllä!] Edustaja Heinonen, emme me voi puheillamme lähteä viemään kehitystä kohti sitä, [Timo Heinonen: Tekoja me vaadimmekin!] että me rikkoisimme lakia. Me löytäisimme itsemme kärjäsalista, ja ennen kaikkea: millaisen maakuvan se antaisi Suomesta, kun me olemme tässä Venäjän naapurissa, että me keskellä kriisiä polkisimme niitä periaatteita, joihin olemme sitoutuneet? Omistajaohjauksessa noudatetaan hyvää hallintotapaa, joka lähtee siitä, että omistajan tehtävät ja yhtiön operatiiviset tehtävät on erotettu, roolit ovat selkeät.

Punkt i protokollet PR 46/2022 rd

Ja kyllä, me annamme omistajaohjausta. Minä olen keskustellut Fortumin toimitusjohtajan kanssa ja edellyttänyt, [Jani Mäkelän välihuuto] että irtaudumme Venäjän fossiilisesta energiasta niin pian kuin mahdollista. Olemme antaneet omistajaohjausta Gasum Oy:lle, jotta se ei lähtisi tekemään sopimuksia sen mukaisesti kuin Gazprom esittää, eli tekemään maksuja ruplissa. Kyllä me annamme omistajaohjausta, mutta samaan aikaan me pidämme kiinni siitä, että Suomessa [Puhemies koputtaa] on toimiva markkinatalous, täällä poliitikot eivät asetu yritysjohdon tilalle. [Timo Heinonen: Markkinatalous Venäjän kanssa! — Vasemmalta: Tervetuloa vasemmistoon!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja nyt edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

16.43 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen erittäin tyytyväinen tuohon vastaukseen, ja koko keskusta ja varmasti tämä eduskunta vaatii niin, että siellä EU:n päässä tehdään kaikki se, mitä voidaan, niin että koko EU pystyy näihin sitoutumaan.

Sen lisäksi voimme tehdä tekoja kaupungeissa. Kokoomuslainen pormestari voi linjata Helsingissä, että Helsinki ei käytä maakaasua, jos yhteinen tahtotila siihen löytyy. Se ei ole helppoa niin kuin ei näittenkään sopimusten tekeminen, mutta me voimme laittaa painetta tämäntyyppisille asioille. Ja kun näitä paineita asetamme, meidän tulee koko ajan huolehtia kuitenkin siitä, kuten ministeri Lintilä sanoi, että talot pysyvät lämmityksessä ensi talvena ja yritykset saavat energiansa. Kysymykseni liittyykin tähän asiaan: mitä voisimme tehdä, että puu ja turve liikkuvat riittävästi, niin että voimme turvata myös tältä osin huoltovarmuuden?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Lintilä, olkaa hyvä.

16.44 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hieman mielenkiintoinen tämä asettelu, joka rupeaa löytymään nyt täältä, että kokoomus kyseenalaistaa markkinataloutta, [Timo Heinosen välihuuto] vaatii valtiota puuttumaan pörssiyhtiön ratkaisuihin, niin kotimaisen kuin saksalaisen pörssiyhtiön. En muista kyllä aikaa, jolloinkaan näin olisi käynyt, että kokoomus... [Hälinää] Mutta ei mitään, onnea ja menestystä valitsemallenne linjalle. Edustaja Heinonen, tämä oli hyvin mielenkiintoinen puheenvuoro.

Mutta siihen, mitä sitten voidaan tehdä: Totta kai tällä hetkellä se suuri ongelma on itse asiassa hinta, energian hinta, mitä tapahtuu tällä hetkellä lämpölaitoksilla. Meillähan tilanne on se, että fossiilisista turve on tällä hetkellä edullisin, mutta jollakin tavalla me ei sitä tuotantovarmuutta ole vielä pystytty ajamaan läpi linjan, ja minä toivon, että se lähtisi liikkeelle. [Perussuomalaisten ryhmästä: Mistä kiikastaa?] — Minä voin sanoa muutaman asian, mistä kiikastaa. [Puhemies koputtaa] Päästökaupan hinta on 266 miljoonaa vuosi. [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä — Puhemies: Kiitos, ministeri Lintilä!] Haluatteko maksaa sen saman hinnan joka vuosi?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mykkänen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 46/2022 rd

16.45 **Kai Mykkänen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä ministeri Tuppurainen oli huolissaan Suomen maakuvasta. Miltähän se näyttää, että Baltian maat ovat päättäneet jo huhtikuun alusta katkaista maakaasun tuonnin Venäjältä ja meillä hallitus edelleen keskustelee asiasta? Pääministeri sanoi jo kaksi kuukautta sitten, että se tehdään nopeasti, mutta mitään tekoja ei näy.

Eikö niin, että kyllä valtio voi pakotepäätöksellä, siis kieltämällä kaasun, sähkön, öljyn ostamisen Venäjältä, mennä määräaikaisten sopimusten yli, jolloin se on force majeure -pykälä? Älkää menkö sen taakse, että tässä yritykset eivät voi sopimuksia jättää. Miksi valtio ei siis Suomessa tee tätä päätöstä? Eikö se olisi myös tapa vaikuttaa Saksaan, kun täällä ympäri salia julistetaan, että ”me haluamme Euroopan yhteisen päätöksen”. Jos se EU-päätös saadaan, niin tätä kautta se tulisi.

Kysyisin vielä ministeri Tuppuraiselta: Onko siellä kuuluisissa EU-pöydissä Suomi vaahtunut EU:n yhteistä nopeaa päätöstä [Puhemies koputtaa] tuonnin lopettamisesta, vai onko siellä oltu jotain siltä väliltä? Olemmeko me samassa linjassa Baltian kanssa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.46 **Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on edustanut tässä hyvin tiukkaa linjaa — selkeää, johdonmukaista, tiukkaa linjaa. Me emme sulje sanktioista mitään pois. Me olemme valmiita laajentamaan sanktioita myös energiaan — öljyyn ja maakaasuun. Tämän pääministeri Marin on hyvin selkeästi myös tuonut esille. Me emme sulje mitään pois.

Kysymykseen siitä, mitä muut EU-jäsenmaat ovat tehneet, meillä ei ole suoraa vastausta, koska kysymys on yhtiöiden välisistä sopimuksista. Ei meillä Suomen valtiona ole tietoa, minkälaisia sopimuksia esimerkiksi Baltian maiden energiayhtiöillä on Gazpromin kanssa. Ne voivat olla hyvin erilaisiakin sopimuksia, siitä me emme tiedä, mutta sen me tiedämme, että Suomen maakaasuyhtiö Gasum ei voi noin vain irrottautua tästä sopimuksesta, koska kysymyksessä olisi sopimusrikkomus ja voisimme joutua ikään kuin tilanteeseen, jossa me maksamme kaikesta huolimatta, kun tavoite, puhemies, on estää rahavirrat Venäjälle ja Putinin sodan rahoittaminen. Tätä kohti me teemme työtä, ja on olemassa erilaisia keinoja, esimerkiksi EU-sanktiot, joita Suomi ajaa, tai sitten nyt on nähty, että Venäjä on itse keskeyttänyt kaasutoimitukset Puolaan ja Bulgariaan. [Puhemies koputtaa] Lopulta voimme myös harkita omaa lakia, [Puhemies: Kiitoksia!] ja siinä tarvitsemme eduskunnan myötävaikutusta. [Kai Mykkäsen välihuuto]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Koskela, olkaa hyvä.

16.48 **Jari Koskela ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Viimeisten tietojen mukaan Niiralan tulli vahvistaa 20.4., että rajan yli tulee päivittäin kymmeniä kuormia purua venäläisissä ja osin suomalaisissa perävaunuissa. Tästä ministeri Lintilälle: Onko nyt niin, että täällä purulla, joka ei kuulu pakotteiden piiriin, nyt sitten korvataan turvetta ja haketta? Vielä kiinnostaa myöskin tämä tieto, että kun pari viikkoa sitten, ministeri Lintilä, sanoitte täällä salissa, että nyt turpeella korvataan Venäjältä tuotettu hake ja turve, mutta nyt viikko sitten sanoitte, että ainespuuta käytetään. Ja nyt kiinnostaa tietenkin vielä

Punkt i protokollet PR 46/2022 rd

se kysymys, että jos tässä suomalaista puuta käytetään, onko verotukseen mahdollista tehdä jotakin helpotuksia. — Siinä tuli pari kolme kysymystä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Lintilä, olkaa hyvä.

16.48 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Joo, olen kuullut näitä samoja kuoriuutisia, että olisi periaatteessa tullitariffeja ohitettu. Tämä on hyvin mielenkiintoinen, tämä täytyy ilman muuta tarkistaa.

Kyllä minä nyt kuitenkin niin kuin pääviestinä lähettäisin hyvin vakavan viestin suomalaisille lämpöyhtiöille, jotka suunnittelevat omaa energiavarantoa, että rakentakaa sellainen malli, jolla te voitte taata energiantuotannon tulevaisuudessa. Tämä, että me käymme tätä debattia täällä, tämä on lämmittelyä, mutta me voimme olla tilanteessa, että meiltä tosiaankin loppuu raaka-aine. Minä toivon, että eri lämpöyhtiöt ympäri maata ottavat tämän tilanteen hyvin vakavasti. Meillä on nimittäin erittäin vakava tilanne sen puoleen, että hintatasot tulevat nousemaan. [Puhemies: Kiitoksia!] Senkin takia tämä verotuksen kysymys on sellainen, joka myös täytyy tarkastella tässä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Saramo, olkaa hyvä.

16.50 Jussi Saramo vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Oli traaginen virhe myydä Fortumin sähköverkot ja sillä rahalla ostaa Saksasta venäläistä fossiilista energiantuotantoa Uniperin muodossa. No, nyt sille kokoomuksenkin virheelle ei enää voi mitään, ja sen takia sen kanssa on eletävä. Ja kuten tässä on tullut ilmi, me ei voida suoraan Saksan puolesta tehdä ratkaisuja. [Timo Heinonen: Vasemmistoliittohan oli hallituksessa silloin!] Ikävä kyllä Suomen energiamarkkinoille sitten päästettiin samalla ulkomaiset toimijat. On hyvä huomata, että se on tämän kolikon toinen puoli, jotta opitaan näistä virheistä.

Kysyisin ministeri Haavistolta: mitä Suomi voisi vielä tehdä, jotta yleisemmin kaikki valtiot, myös Saksa, myös Uniper, irrottautuisivat nopeammin Venäjästä? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Haavisto, olkaa hyvä.

16.51 Ulkoministeri Pekka Haavisto (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kysymyksestä. Kuten ministeri Tuppurainen sanoi, Suomella on ollut se linja EU-pöydissä — niin ulkoministeripöydissä ja eurooppaministerien kesken kuin pääministerien kesken — että olemme valmiit näihin energiasanktioihin. Niiden vaikuttavuushan tulee siitä, että EU tekee ne yhtä aikaa ja tehdään isolla porukalla tämä päätös. Sellaista tilannetta, jossa joku EU-maa joutuisi päätöksen takia polvilleen, joutuisi keskeyttämään isoja taloudellisia hankkeita ja muuta, pitää sitten varoa, koska se olisi myöskin Venäjälle voitto, että EU-rivit sekaantuisivat ja EU ei saisi yhteisiä päätöksiä aikaan. Sen takia on tärkeää, että samalla, kun ajamme näitä periaatteellisia, hyviä ratkaisuja, kuuntelemme myöskin muita EU-maita, missä tilanteessa ne ovat ja miten nopeasti saadaan tämä energiatransitio heidän maissaan aikaan niin, että voidaan yhdessä seistä. Tämä on pitkä taistelu. Tämä ei ole ehkä viikkoja tai kuukausia, vaan tämä on pitkä, ehkä vuosien kysymys. Meidän kannattaa hoitaa tämä hyvin niin, että EU on tässä mahdollisimman yksimielinen.

Punkt i protokollet PR 46/2022 rd

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän vielä yhden lisäkysymyksen täällä ensimmäisen kysymyksen esittäjälle. — Edustaja Zyskowicz, olkaa hyvä.

16.52 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, herra puhemies! Täällä on tuotu esiin se, että Suomella on hyvin yhtenäinen linja siinä, että EU lopettaisi energian tuonnin Venäjältä ja siten Putinin rikollisen sodan rahoittamisen. Tavoitteena on siis se, että EU ei jatka kauppaa, ei missään valuutassa. Mielestäni tämä on todella hallituksen ja koko tämän salin yhteinen pyrkimys, ja toivotan hallitukselle menestystä tämän linjan läpiajamisessa EU-pöydissä.

Itse ajattelen ja kokoomuksessa ajattelemme, että jos Suomi yksipuolisesti luopuisi tästä energiantuonnista, niin se osaltaan olisi painostamassa koko EU:ta tähän suuntaan. Totta kai se maksaa saksalaisille ja muillekin, mutta mitä se on verrattuna ukrainalaisten karsimykseen tänä päivänä? Ei yhtään mitään.

Sanoitte lehdissä, että Suomi ei suostu maksamaan ruplissa, ja sitten kerroitte, että Suomi ei kuitenkaan voi vaikuttaa yhtiöiden asioihin. En kysy siitä enempää — markkinatalouteen kuuluu myös omistajan valta. Kysyn: milloin uskotte, ministeri Lintilä, Suomen pysyvän kokonaan lopettamaan osaltaan [Puhemies: Kiitoksia!] energian tuonnin Venäjältä?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Lintilä, olkaa hyvä.

16.53 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen edustaja Zyskowiczin kanssa hyvin samaa mieltä koko teidän puheenvuorostanne. Ja milloinkaan tämä hetki tulee? Niin kuin sanoitte, kyllä meillä tietyt sektorit ovat helpompia. Tämä kaasu on ehdottomasti se vaikein, jonka kanssa tullaan menemään... Meillä on varmaan semmoinen koko EU:n tasoinen näkemys, ja nyt maanantaina sitten meillä energiaministereitten neuvoston kokouksessa haetaan se kokonaiskuva. Se tahtotila on täysin sama varmaan koko tällä salilla. Mutta sitten meidän täytyy — niin pahalta kuin se tietyllä tavalla tuntuukin — ajatella myös sitä, kuinka me hoidetaan tämä jälkihoito tässä. Me emme pääse siitä erilleen. Kyllä meidän pitää kantaa vastuu myös siitä — ja siitä kannetaan vastuuta, [Puhemies koputtaa] niin me täällä hallituksessa kuin te siellä oppositiossakin. [Puhemies: Kiitoksia!] Toivon, että pystymme sanomaan mahdollisimman äkkiä sen päivämäärän.

Frågan slutbehandlad.